

ישראל רודניצקי, עורך, מתרגם וסופר.

נולד בשנת 1926 בהידוצ'ישוק, עיירה יהודית במחוז וילנה בפולין (כיום ליטא). הבן הצעיר במשפחה בת חמש נפשות. גדל בבית חילוני, יידישיסטי. התחנך בבית ספר עממי יהודי יידי של רשת צ'יטא ולמד בגימנסיה הריאלית בוילנה.

ב-1941 בשל כיבוש וילנה בידי הגרמנים נקטעו לימודיו של ישראל בגימנסיה והוא חזר לעיירתו, שם נסגר בגטו עם משפחתו. כשחוסל הגטו ונרצחו בני משפחתו, ישראל ואביו הצליחו להימלט מהגטו לפוסטב, ועם חיסול גטו פוסטב בקיץ 1942 ואובדן אביו, נמלט בשנית, לבדו, ליערות נארוץ'. בזמן נדודיו ביער (1943), חבר לפרטיזנים (גדוד סלאבה) ונלחם עימם. בשנים 1944-1945 לחם בשורות הצבא האדום, בחזית הביילורוסית השלישית. נפצע פעמיים בקרבות ולקח חלק בשחרור וילנה, קובנה, וקניגסברג. השתחרר מהצבא ב-1947.

בשנת 1956 סיים את לימודיו בפקולטה לעריכה והוצאה לאור של המכון הפוליגרפי במוסקבה. ישראל עלה ארצה בשנת 1961. למד ספרנות באוניברסיטה העברית (1966) והשתלב כעורך בהוצאת י. ל. פרץ. שימש גם כמזכיר באגודת הסופרים והעיתונאים הידיים. שנים רבות היה חבר פעיל בהנהלת בית לייוויק.

בשנים 1966-1991 עבד באוניברסיטת תל אביב, בעשר השנים האחרונות כראש מחלקת הוצאה לאור במכון לחקר התפוצות.

ישראל ערך ותיקן כמעל מאתיים ספרים וכתבי עת ביניהם כתבי העת נייע וועגען, טאפלפונקט. ערך ספרי פרוזה, שירה ומסות, חלקם מלווים בהקדמות והערות. הקדיש את חייו לשימור השפה, הספרות ותרבות היידיש.

ישראל זכה במספר פרסים על עבודתו הספרותית, פרס רובינליכט לספרות ביידיש (2000), פרס האפשטיין (2004) ופרס מפעל חיים (2023) מטעם הרשות הלאומית לתרבות יידיש, על תרומתו לשימור ופיתוח השפה ומורשת היידיש.

פרסם שלושה ספרים: דו לשוניים (יידיש ועברית) פרי עטו.

אילו החלה מלחמת העולם יום אחד מאוחר יותר (2015). הוצ גוונדה

בעיירות ובטלטלות הדרכים (2015). הוצ גוונדה.

העולם החדש כאן ושם (2020). הוצ ה. לייוויק.

בסרט תיעודי "הגבורה" (2020) של הבמאית והיוצרת ציפי ביידר, מספר על חוויותיו במלחמה'ע והפיכתו ללוחם.

<https://did.li/NDKZH>

הותיר אחריו רעייה, שתי בנות וארבע נכדות.

